

Alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoite

**Itä-Suomen EAKR-toimenpideohjelma 2007–2013
Manner-Suomen ESR-toimenpideohjelma 2007–2013**

POHJOIS-KARJALAN MAAKUNNAN YHTEISTYÖASIAKIRJA 2008–2009

Pohjois-Karjalan maakunnan yhteistyöryhmä

17.10.2007 (ESR), 7.11.2007 (EAKR)



EU:N ALUEELLINEN KILPAILUKYKY JA TYÖLLISYYS -TAVOITE

Euroopan unionin kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen Itä-Suomen EAKR:n toimenpideohjelma ja Manner-Suomen ESR-ohjelman Itä-Suomen osio ovat Pohjois-Karjalan uuden maakuntaohjelman POKAT 2010 toteuttamisen eräitä tärkeimpiä työkaluja. Niitä täydentävät Euroopan maaseuturahaston ja Euroopan kalatalousrahaston ohjelmat. Tällä ohjelmakaudella viimeksi mainitut eivät ole enää entiseen malliin nk. rakennerahasto-ohjelmia, joten niitä ohjaa oma lainsäädäntönsä.

Maakuntaohjelma POKAT 2010 ja EU:n rakennerahasto-ohjelmat laadittiin vuoden 2006 aikana samanaikaisesti, joten niiden keskinäinen yhteensovittaminen saatiin toimimaan hyvin. Maakuntaohjelman toteuttamisella pyritään Pohjois-Karjalasta luomaan kehittyvä ja vetovoimainen rajamaakunta, joka tarjoaa asukkailleen laadukkaan ja tasavertaisen elämän perusedellytykset sekä elinkeinoelämälle kilpailukykyisen toimintaympäristön. POKAT 2010 kokoaa yhteen maakunnan aluekehityksen kannalta tärkeimmät strategiset linjaukset ja kehittämisen painopisteet.

Pohjois-Karjalan toimintaympäristön kehittämisen vetonauloina ovat koulutusjärjestelmä ja osaamisrakenteet, saavutettavuuteen liittyvä infrastruktuuri, kilpailukykyinen palvelujärjestelmä, hyvä ympäristö sekä kansainvälisyys.

Tuotannollisen kehittämisen painopisteitä ovat maakunnan luontaisiin vahvuuksiin sekä erityisosaamiseen pohjautuvat tietyt tuotannolliset klusterit: metsä- ja puu-, muovi- ja metalli-, kivi- ja mineraali-, sekä elintarvikkeklusterit. Lisäksi on valikoitunut aloja, joilla oletetaan olevan kehityspotentiaalia. Näitä ovat ICT, kulttuuri- ja hyvinvointituotanto sekä matkailu. Kaikkia klustereita yhdistävinä toimintatapoina ovat yrittäjyys, kansainvälisyys, kestävä kehitys ja kumppanuus. Uusia mahdollisuuksia odotetaan löytyvän eri klustereiden yhteistoiminnasta ja rajapinnoista.

Edellä mainittuja painopisteitä pyritään osaltaan toteuttamaan käsillä olevan maakunnan yhteistyöasiakirjan puitteissa.

MAAKUNNAN YHTEISTYÖASIAKIRJA (MYAK)

Maakunnan yhteistyöasiakirjan laatiminen perustuu rakennerahastolakiin (1401/2006) ja siitä annettuun asetukseen (311/2007). Lain mukaan maakunnan yhteistyöryhmän tehtävänä on rakennerahasto-ohjelmien toimeenpanon ja alueen kehittämiseen vaikuttavien toimenpiteiden yhteensovittaminen. Tämä yhteensovitus tehdään yhteistyöasiakirjassa.

Maakunnan yhteistyöasiakirja täsmentää ja konkretisoi EU:n rakennerahastojen toimenpideohjelmia, joissa Itä-Suomen tavoitteet rakennerahastokaudella 2007–2013 on esitetty. Yhteistyöasiakirjassa yhteistyöryhmä soviittaa yhteen vuosittain maakuntaan kohdennettavat rakennerahastovarot ja vastaavan valtion rahoitusosuuden kohdentumisen eri hallinnonaloille toimintalinjoittain. Yhteistyöasiakirja sisältää myös arvion kuntarahoituksesta ja muun julkisen rahoituksen osuuksista sekä ohjelmareservin tarpeesta maakunnassa. Siinä kerrotaan toimenpideohjelmien seuraavaa varainhoitovuotta koskevat painotukset sekä hankkeiden valintakriteerien soveltaminen, jos yhteistyöryhmä on siitä päättänyt.

Maakunnan yhteistyöasiakirjan hyväksyy maakunnan yhteistyöryhmä ja sen allekirjoittavat kaikki maakunnassa toimenpideohjelmaa rahoittavat alueviranomaiset. Yhteistyöasiakirja hyväksytään rakennerahastolain 21 §:n nojalla valtion talousarvioesityksen antamisen jälkeen lokakuun loppuun mennessä samanaikaisesti maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelman (TOTSU) käsittelyn kanssa.

Maakunnan yhteistyöasiakirjaa tarkistetaan tarvittaessa. Tarkistamisen tulee tapahtua välittömästi sen jälkeen, kun eduskunta on hyväksynyt valtion talousarvion tai lisätalousarvion tai jos ohjelmareserviä on ehdotettu otettavan käyttöön.

HANKKEIDEN HAKUAJAT

Ohjelmakaudella 2007–2013 hakemuksia otetaan vastaan jatkuvasti. Lisäksi järjestetään 2–3 tukihakukierrosta vuodessa. Suoraan yrityksille suunnattuja tukia voi hakea ilman määräaikoja. ESR- ja EAKR-toimenpideohjelmien teemoittaisista kehittämishankkeista päätetään erikseen.

ITÄ-SUOMEN EAKR-TOIMENPIDEOHJELMA 2007–2013

Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) rahoitettavan Itä-Suomen EAKR-toimenpideohjelman päätavoitteena on vahvistaa alueen kilpailukykyä tukevia toimintoja. Ohjelma keskittyy yritystoiminnan edistämiseen, innovaatiotoiminnan ja verkostoitumisen edistämiseen, osaamisrakenteiden vahvistamiseen sekä saavutettavuuden ja toimintaympäristön parantamiseen. Kehittämisen ydinalueita ovat yritysten perustaminen ja nuoret yrittäjät, kansainvälistyminen, osaamisen tuotteistaminen innovatiiviseksi liiketoiminnaksi, tuottavuus ja kilpailukyky sekä vahvojen yritysryppäiden teemallinen kehittäminen. Ohjelmaa toteutetaan neljällä toimintalinjalla, joista toimintalinja 4 on tekninen tuki.

Toimenpideohjelmasta rahoitettavien hankkeiden tulee täyttää seuraavat yleiset hankevalintakriteerit (1–4). Hankkeen tulee olla:

- 1) ohjelman mukainen, myös maakunnallisia painopisteitä tukeva
- 2) toteuttamiskelpoinen
- 3) toteutustavaltaan taloudellinen ja kustannustehokas
- 4) kestävän kehityksen periaatteiden mukainen

Seuraavat valintakriteerit (5–16) ovat hankevalintaa ohjaavia. Hankkeen valintaa tukee, jos hanke on:

- 5) pysyvää tai pitkäaikaista lisäarvoa tuottava
- 6) innovatiivinen, alueellista kilpailukykyä, vetovoimaa ja uudistumista edistävä
- 7) työllisyyttä edistävä
- 8) uutta yritystoimintaa synnyttävä
- 9) pk-yritysten pääsyä kansainvälisille markkinoille edistävä
- 10) yrityksen kasvua tukeva
- 11) yritysten verkostoitumista ja klustereita edistävä
- 12) innovaatiojärjestelmiä vahvistava
- 13) T&K -toimintaa pk-yrityksissä lisäävä
- 14) tietoyhteiskunnan mahdollisuuksien hyödyntämistä edistävä
- 15) alueen vetovoimaa lisäävä
- 16) tasa-arvoa tukeva

Toimintalinja 1: Yritystoiminnan edistäminen

Toimintalinjan tavoitteita ovat:

- Elinkeinopohjan vahvistaminen ja monipuolistaminen
- Innovatiivisten, elinkelpoisten ja kasvukykyisten yritysten syntyminen
- Yritysten kilpailukykyä vahvistaminen, tuottavuuden kohottaminen ja kasvumahdollisuuksien turvaaminen
- Yritysten innovaatiotoiminnan lisääminen ja innovatiivisten liiketoimintojen kehittäminen
- Uusien markkinalähtöisten tuotteiden ja palvelujen aikaansaaminen
- Vientikaupan kehittäminen

Ohjelmakauden 2007–2013 **määrälliset tavoitteet** Pohjois-Karjalassa toimintalinjalla 1:

Toimintalinja 1	Tavoite
Uudet työpaikat (htv) yhteensä	3150
miehet	1915
naiset	1235
Uudet yritykset (kpl) yhteensä	453
miesyritykset	302
naisy yritykset	151
Yritysten T&K-hankkeet % (osuus TL 1:n rahoituskehiksestä)	32
Uudet T&K-töpaikat (htv)	126
Ympäristöpositiiviset hankkeet % (osuus TL 1:n rahoituskehiksestä)	20
Tasa-arvoa edistävät hankkeet % (osuus TL 1:n rahoituskehiksestä)	11

Lisäksi yritysten liikevaihdon kasvu tuetuissa yrityksissä ja niiden viennin osuus ovat seurattavia indikaattoreita.

Painopisteet

Yritystoiminnan edistämiseksi toimintalinjalla tuetaan erityisesti yrittäjyyttä, uusien yritysten luomista ja kasvukykyisiä ja kehittyviä yrityksiä. Yrityskannan vahvistaminen ja yritystoiminnan dynamiikan turvaaminen edellyttävät uusien yritysten perustamista, siihen liittyvän toimintajärjestelmän vahvistamista ja prosessien aktivoimista. Yrityksille suunnatut kehittämistoimenpiteet kohdistetaan erityisesti innovatiivista osaamista edustaviin ja/tai kasvupotentiaalia omaaviin yrityksiin sekä yritysryppäiden kilpailukykyä vahvistaviin hankkeisiin. Rahoituksen painopiste on pienissä ja keskisuurissa yrityksissä. Pk-yritysten kehittämisen ohella avainaloille pyritään saamaan suuria veturiyrityksiä, jotka vauhdittavat teknologian siirtoa ja yhteistyöverkostojen luomista pk-yrityksiin. Suurilla yrityksillä on merkittävä rooli innovaatiojärjestelmissä tiedon ja osaamisen kehittäjinä ja hyödyntäjinä, pk-yritysten asiakkaina ja partnereina, erikoistuneiden palveluiden tarvisijoina sekä mahdollisena pk-yritysten kansainvälistymiskanavana.

Tuettava toiminta

Yrittäjyyttä ja uusien yritysten perustamista edistetään

- kannustamalla yrittäjyyteen ja tehostamalla yrityksen perustamista suunnittelevien neuvontaa
- tukemalla aloittavien yritysten kehittämishankkeita
- edistämällä alkavien yritysten kansainvälistymistä
- edistämällä alkavien yritysten rahoituksen järjestämistä (mm. alueelliset pääomarahastot)
- edistämällä sukupolvenvaihdoksia yrityksissä
- edistämällä naisyrittäjyyttä
- edistämällä palveluyritysten syntymistä; painopisteinä palveluyritysten kehittämisessä ovat erityisesti yritystoiminnan palvelut, matkailupalvelut, terveys-/hyvinvointipalvelut sekä kulttuuri- ja sisältöliiketoiminta.

Tuensaajat

- Uudet tai toiminnan alkuvaiheessa olevat pk-yritykset
- Kasvukykyiset ja aktiivisesti toimintaansa kehittävät pk-yritykset
- Toiminnan murrosvaiheessa olevat yritykset (mm. sukupolvenvaihdostilanne)
- Suuret yritykset silloin, kun ne ovat osa hanketta, joka kohdistuu teknologian verkottumiseen tai osatoimitussuhteiden kehittämiseen pk-yritysten kanssa.

Hankevalintakriteerit

Ohjelman yleisten valintakriteerien lisäksi toimintalinjan hankevalinnoissa korostuvat hankkeet, jotka

- luovat edellytyksiä uusien yritysten syntymiselle
- luovat edellytyksiä yritysten kasvulle
- parantavat yritysten tuottavuutta ja kilpailukykyä
- lisäävät yritysten innovaatiotoimintaa ja innovaatioiden kaupallistamista yrityksissä
- edistävät yritysten pääsyä kansainvälisille markkinoille
- kehittävät yritysten edellytyksiä yrityspalvelujen hyödyntämisessä
- edistävät yritysten edellytyksiä yhteistyön ja verkostojen kehittämisessä
- parantavat työllisyyttä tai turvaavat työpaikkoja
- toteuttavat ohjelman horisontaalisia periaatteita

Toimintalinjan tuettava toiminta rahoittajittain:

Toimintalinjan rahoitus kanavoituu pohjoiskarjalaisille yrityksille kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnon kolmen toimijan kautta: Pohjois-Karjalan TE-keskus (yritysosasto), Tekes ja Finnvera Oyj.

TE-keskus (yritysosasto) myöntää valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetussa laissa tarkoitettua tukea laadullisesti korkeatasoisiin aineettomiin ja aineellisiin hankkeisiin tavoitteena erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten pitkän aikavälin kilpailukykyyn parantaminen. Yritysten kilpailukykyä kehitetään tukemalla yritysten tuotannollista pääomaa lisääviä ja uudistavia investointeja sekä täydentämällä markkinaehtoista rahoitusta ja poistamalla markkinapuutteita. Yritysten kilpailukykyyn kehittämiseen liittyvät myös tuki yritysten kehittämishankkeisiin (esim. kansainvälistymiseen, vienninedistämiseen, liiketoimintaosaamisen parantamiseen) sekä innovaatiotoimintaan, tuotekehitykseen ja tutkimukseen. Lisäksi varaudutaan tukeman yritysten (ml. kuntien omistaminen yhtiöiden) kestävän kehityksen periaatteiden mukaisia energiahankkeita.

Tekesin tavoitteena on kohdistaa rahoitusta erityisesti yritysten osaamista ja kilpailukykyä kehittäviin vaikutavuudeltaan merkittäviin tutkimus- ja kehittämishankkeisiin. Rahoituksen painopisteinä ovat Itä-Suomen Innovaatiostrategian mukaisen merkittävän kasvupotentiaalini omaavat yrityshankkeet, joissa kehitetään osaamista liittyen liiketoimintaosaamiseen, kansainvälistymiseen, innovatiivisiin uusiin tuotteisiin, palvelulii-

ketoimintaan ja verkottumiseen. Painopisteenä suuryritysten osalta ovat hankkeet, joissa keskitytään haastaviin, laajasti verkottuneisiin ja merkittävää tutkimus- ja pk-alihankintaa omaaviin projekteihin.

Finnvera Oyj myöntää EAKR-rahoitusta yritysten kasvua, kilpailukykyä, kansainvälistymistä ja tuottavuutta edistäviin hankkeisiin. Rahoitusta voidaan myöntää myös ympäristöä säästävien tuotantomenetelmien käyttöönottoon. Lisäksi EAKR-rahoituksen avulla luodaan uusia yrityksiä ja työpaikkoja, edistetään yrittäjyyttä ja mahdollistetaan liiketoimintasiirrot. Finnvera Oyj:n rahoitusinstrumentteina ovat lainat, takaukset sekä pääomasijoitukset. Lainoista käytössä ovat investointi- ja käyttöpääomalaina, naisyrittäjälaina, pienlaina, ympäristölaina ja yrittäjälaina. Finnvera Oyj välittää EAKR-tukea lainojen korkoon sidottuna korkotukena ja takauksen provisioon sidottuna provisiotukena. Oman pääoman ehtoisia EAKR-tukea sisältäviä sijoituksia alueen pk-yrityksiin tai alueellisiin pääomarahastoihin tekevät Finnvera Oyj:n pääomasijoitustoimintaa harjoittavat tytä- tai osakkuusyhtiöt.

Tuen suuntaamisessa tullaan erityisesti huomioimaan aloittamisvaiheessa olevien, kasvuhakuisten sekä uusia kehittyviä aloja edustavien pk-yritysten kilpailukyvyn parantuminen. Lisäksi pk-yritysten osaamisen ja verkottumisen lisääntymistä ja uuden teknologian käyttöönottoa pk-yritysten toiminnassa tullaan tukemaan.

Rahoitus toimintalinjalla 1:

Rahoittaja	Vuosi 2008			Vuosi 2009		
	EAKR	Valtio	Yhteensä	EAKR	Valtio	Yhteensä
TEM (TE-keskus/yritysosasto, Tekes, Finnvera Oyj)	6 269 379	5 053 774	11 323 153	5 768 388	5 098 286	10 866 673
Yhteensä	6 269 379	5 053 774	11 323 153	5 768 388	5 098 286	10 866 673

Toimintalinja 2: Innovaatiotoiminnan ja verkostoitumisen edistäminen sekä osaamisrakenteiden vahvistaminen

Toimintalinjan tavoitteita ovat:

- Dynaamisten, kansainvälisesti kilpailukykyisten ja vetovoimaisten innovaatioympäristöjen ja -verkostojen kehittäminen
- Kansallisesti ja kansainvälisesti vetovoimaisten ja vahvojen osaamiskeskittymien luominen tutkimuksen ja teknologiakehityksen avainaloille
- Liiketoimintaverkostojen vahvistaminen ja veturiyritysten hankintaverkostojen laajentaminen
- Kansainvälisesti toimivien koti- tai ulkomaisten veturi/ankkuriyritysten ja muiden merkittävien toimijoiden sijoittuminen alueelle
- Tutkimus- ja oppilaitosten t&k-toiminnan ja yhteistyön lisääminen
- Yritystoiminnan toimintaedellytysten vahvistaminen

Ohjelmakauden 2007–2013 **määrälliset tavoitteet** Pohjois-Karjalassa toimintalinjalla 2:

Toimintalinja 2	Tavoite
Uudet työpaikat (htv) yhteensä	176
miehet	101
naiset	75
Uudet yritykset (kpl) yhteensä	50
miesyritykset	25
naisyrietykset	25
T&K-hankkeet % (osuus TL 2:n rahoituskehuksesta)	59
Uudet T&K-työpaikat (htv)	75
Julkisen tutkimuksen hankkeisiin osallistuvien yritysten lkm	33
Ympäristöpositiiviset hankkeet % (osuus TL 2:n rahoituskehuksesta)	15
Tasa-arvoa edistävät hankkeet % (osuus TL 2:n rahoituskehuksesta)	15

Tuettava toiminta

Toimintaympäristöä, verkostoitumista sekä innovaatio- ja osaamisrakenteita tuetaan

- vahvistamalla teknologian ja osaamisen siirtoa ja tuotekehityspalveluja
- edistämällä innovaatiotoimijoiden yhteistyötä, yhteistyömalleja ja kansainvälistymistä
- vahvistamalla julkisen sektorin ja yritysten välistä yhteistyötä kansainvälistymisessä ja markkinoinnissa
- luomalla edellytykset kansainvälisten yritysten toimintojen sijoittumiselle
- luomalla ja vahvistamalla innovaatioympäristöjä ja osaamiskeskittymiä, joissa innovaatiot kehittyvät ideasta kaupallisiin tuotteisiin ja palveluihin, sekä edistämällä jo luotujen ympäristöjen käyttöä.
- kehittämällä tutkimustulosten kaupallistamiseen erikoistuneita innovaatiopalveluja
- kehittämällä osaamis- ja kulttuurirakenteita
- edistämällä elinkeinotoiminnan monipuolistamisen kannalta välttämättömiä toimitilaratkaisuja ja yrityshautomotoimintaa
- kehittämällä uusia verkostomaisia toimintatapoja sekä tieto- ja kommunikaatioteknologiaa hyödyntäviä ratkaisuja.
- edistämällä uusiutuviin energialähteisiin liittyvää toimintaa

Tuensaajat

- Yrityspalveluorganisaatiot
- Koulutus-, tutkimus- ja kehittämisorganisaatiot
- Kunnat ja kuntayhtymät, yhdistykset

Hankevalintakriteerit

Ohjelman yleisten valintakriteerien lisäksi toimintalinjan hankevalinnoissa korostuvat hankkeet, jotka

- vaikuttavat alueen kilpailukykyyn ja työllisyyteen
- parantavat alueen innovaatioympäristöjä ja -kapasiteettiä
- synnyttävät ja hyödyntävät teknologisia ja sosiaalisia innovaatioita
- edistävät uuden osaamiseen liittyvän liiketoiminnan syntymistä
- lisäävät verkostoitumista ja yhteistyötä
- ovat yhteydessä alueen määrittelemiin strategiaan painotuksiin
- toteuttavat ohjelman horisontaalisia teemoja

Toimintalinjan tuettava toiminta rahoittajittain:

Kauppa- ja teollisuusministeriön hallinnonalan toimijoista toimeenpanon vastuuviranomaisina toimintalinjalla 2 ovat Pohjois-Karjalan TE-keskus (yritysosasto) ja Tekes. **Tekesin** tavoitteena on osaamisen, innovaatioiden ja kilpailukyyn kehittäminen sekä tukialueiden pitkän aikavälin osaamisrakenteiden kehittäminen. Rahoitusta kohdennetaan Itä-Suomen Innovaatiostrategian mukaisten kansallisesti ja kansainvälisesti merkittävien ja kilpailukykyisten dynaamisten osaamiskeskittymien ja innovaatioympäristöjen luomiseen. Tällaisia merkittäviä osaamisalueita ovat mm. fotonikkaan ja materiaaliosaamiseen liittyvät osaamisalueet.

TE-keskus (yritysosasto) kehittää toimintalinjan hankkeilla Pohjois-Karjalan yritysten toimintaympäristöä. Tuki toimintaympäristön kehittämiseen luo edellytyksiä sekä neuvonta- ja tukipalveluja yrityksille. Tuen avulla voidaan kehittää innovaatiopotentiaalia, osaamista ja verkostoja sekä avaintoimialoja. Toimintaympäristön kehittämisavustusta suunnataan yrityksille tarpeellisten palvelujen kehittämishankkeisiin, verkostoitumishankkeisiin, yritystoiminnan edistämistä tukeviin selvityksiin sekä muihin yritysten toimintaympäristöä kehittäviin hankkeisiin. Lisäksi varaudutaan rahoittamaan hankkeita, joissa kunta tai kunnan kokonaan tai osittain omistama kiinteistöyhtiö rakentaa toimitiloja pienille tai keskisuurille yrityksille elinkeinotoiminnan monipuolistamisen kannalta välttämättömiin tarpeisiin.

TE-keskus (työvoimaosasto) hakee toimintalinjalla hankkeita seuraaviin painopisteisiin:

- Yritysten tarpeista lähtevien ja maakunnan kärkiosaamisaloihin liittyvien osaamiskeskittymien kehittäminen
- Uusien yhteistyö- ja toimintamallien kehittäminen julkisen, yritys- ja kansalaissektorin yhteistyöhön
- Työvoiman osaamista parantavien rakenteiden, uusien verkostomaisten toimintatapojen sekä tieto- ja kommunikaatioteknologiaa hyödyntävien ratkaisujen kehittäminen

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto myöntää rahoitusta hankkeille, jotka edistävät Pohjois-Karjalan maakuntaohjelman 2007–2010 tavoitteiden toteuttamista ja ovat EU:n alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen mukaisia. Rahoitusta ohjataan erityisesti kuntien, kuntien elinkeino-yhtiöiden sekä muiden kehittäjäorganisaatioiden seudullisiin, maakunnallisiin ja useamman maakunnan yhteishankkeisiin. Maakuntaliitto rahoittaa hankkeita, joilla:

- tuetaan elinkeinojen kehittämistä ja osaamisrakenteiden vahvistamista maakunnallisilla painopistealueilla
- edistetään maakunnallisten painopistealueiden välistä vuorovaikutusta (ns. rajapinnat)
- tuetaan kasvuoajelmia, vahvistetaan kansainvälisen toiminnan rakenteita sekä parannetaan maakuntakuvaa
- edistetään bioenergian käyttöönottoa ja tuetaan siihen liittyviä toimintarakenteita.

Itä-Suomen lääninhallitus, sivistisosasto:

- Osaamis- ja innovaatiojärjestelmän kehittämisen painopisteet perustuvat alueen keskeisiin osaamisaloihin. Järjestelmän kehittämisessä huomio kiinnitetään koko alueellisen innovaatioverkoston (tutkimuslaitokset, oppilaitokset, julkishallinto ja yritykset) toiminnan ja sen rakenteiden kehittämiseen, keskinäiseen vuorovaikutukseen sekä kansalliseen ja kansainväliseen verkostoitumiseen. Innovaatioverkoston osaamisen ja toiminnan tulee tukea yritysten ja muun elinkeinoelämän tuotekehityksen ja tuotteistamisen kaikkia vaiheita suunnittelusta markkinointiin. Soveltavaa tutkimusta pyritään ohjaamaan tukemaan muuta innovaatiotoimintaa ja kasvuyrittäjyyttä.
- Investoinnit ja kehittämistoimet kohdistuvat koulutus- ja tutkimuslaitosten osaamisrakenteiden ja teknologian siirtomekanismien kehittämiseen työelämän tarpeiden näkökulmasta.
- Tuetaan korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten sekä toisen asteen oppilaitosten rakenteellista kehittämistä sekä laboratorioden yhteiskäyttöä maakunnan painopistealueilla yritystoiminnan kehittämiseksi. Maakunnan laboratorioden pyritään hyödyntämään palveluja kaupallistamalla ja soveltamalla laboratorioden käyttöön liiketoimintaosaamista.
- Tuetaan toisen asteen koulutuksen mikro- ja pk-yritystoimintaa palvelevien oppimisympäristöjen rakentamista.
- T&K-ympäristöjen hyödyntämistä tuetaan myös ESR-toimenpitein. EAKR:n investoinnit kytketään mahdollisuuksien mukaan ESR-toimintalinjaan 3 sisällön yhteensovittamiseksi ja vaikuttavuuden lisäämiseksi.

Rahoitus toimintalinjalla 2:

Rahoittaja	Vuosi 2008			Vuosi 2009		
	EAKR	Valtio	Yhteensä	EAKR	Valtio	Yhteensä
TEM yhteensä	4 283 100	2 581 000	6 864 100	3 940 500	2 604 000	6 544 500
TE-keskus/yritysos., Tekes	2 770 000	1 670 000	4 440 000	2 262 000	1 495 000	3 757 000
TE-keskus, työvoimaosasto	183 100	110 000	293 100	168 500	111 000	279 500
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	1 330 000	801 000	2 131 000	1 510 000	998 000	2 508 000
ISLH, sivistysosasto	846 000	510 000	1 356 000	778 500	515 000	1 293 500
Yhteensä	5 129 100	3 091 000	8 220 100	4 719 000	3 119 000	7 838 000

Lisäksi kunta- ja muu julkinen rahoitus, jotka kirjattu jäljempänä oleviin Maakunnan yhteistyöasiakirja-taulukoihin.

Toimintalinja 3: Alueiden saavutettavuuden ja toimintaympäristön parantaminen

Toimintalinjan tavoitteet:

- Itä-Suomen saavutettavuuden parantaminen
- Liikenneyhteyksien ja logististen järjestelmien toimivuuden parantaminen erityisesti yritystoiminnan näkökulmasta
- Tietoyhteiskunta- ja viestintäpalvelujen tasa-arvoinen saatavuus
- Itä-Suomen innovatiivinen palvelurakenteen kehittäminen huomioiden harvan asutuksen, pitkien etäisyyksien ja väestön ikääntymisen aiheuttamat erityisvaatimukset
- Hyvä ympäristö. Tavoitteena on luoda Itä-Suomesta vetovoimainen alue, jossa taloudellinen toiminta ja luonnon- ja kulttuuriympäristöstä huolehtiminen sovitetaan yhteen.

Ohjelmakauden 2007–2013 **määrälliset tavoitteet** Pohjois-Karjalassa toimintalinjalla 3:

Toimintalinja 3	Tavoite
Uudet yritykset (kpl) yhteensä	5
miesyritykset	2,5
naisy yritykset	2,5
Hyvinvointipalveluhankkeet % (osuus TL 3:n rahoituskehyksestä)	8
Uudet logistiset tai ympäristön parantamiseen liittyvät suunnitelmat tai ratkaisut % (osuus TL 3:n rahoituskehyksestä)	10
Ympäristöpositiiviset hankkeet % (osuus TL 3:n rahoituskehyksestä)	35
Tasa-arvoa edistävät hankkeet % (osuus TL 3:n rahoituskehyksestä)	5

Tuettava toiminta

- Kehitetään yhteyksiä TEN-verkkoihin ja liikenteen solmukohtiin kuten lentokentille, satamiin, kansainvälisille rajanylityspaikoille sekä teollisuus- ja logistiikka-alueille ja matkailukeskuksiin, kehitetään energiahuollon logistista tehokkuutta bioenergian osalta.
- Parannetaan rautatieyhteyksiä TEN-verkolla valituissa kohteissa, joissa saavutetaan selvin matkaaikaa säästö ja logistinen hyöty.
- Kehitetään tietoliikenteen ja tietoyhteiskunnan infrastruktuuria, palveluja, sovelluksia ja sisältöjä (mm. EU:n i2010-strategiaan liittyen) erityisesti pk-yritysten tarpeisiin.
- Kunnostetaan ja kehitetään luonnon- ja kulttuuriperinnön kannalta arvokkaita rakennuksia ja ympäristöjä sekä kulttuurikohteita ja niihin liittyviä palveluja, mikäli ne liittyvät suoraan elinkeinotoimintoihin, esim. matkailuun.
- Tehdään selvityksiä ja suunnitelmia, joilla kehitetään menetelmiä ja uusia teknologioita ympäristön tilan parantamiseksi sekä riskien hallintaan.
- Tuetaan toimia, joilla edistetään vesistöjen kunnostusta ja vesihuoltoa, mikäli ne parantavat välittömästi yritystoiminnan, erityisesti matkailun, toimintaedellytyksiä.
- Luodaan edellytyksiä matkailun kehitykselle.
- Edistetään Itä-Suomen erityishaasteisiin vastaavia palveluinnovaatioita, jotka liittyvät palvelujen tuotantoon ja niiden järjestämiseen (kokeiluosio).

Tuensaajat

- Kunnat ja kuntayhtymät
- Kehittämisorganisaatiot
- Osuuskunnat, säätiöt ja yhdistykset

Hankevalintakriteerit

Ohjelman yleisten valintakriteereiden lisäksi toimintalinjan hankevalinnoissa korostuvat hankkeet, jotka

- parantavat alueen saavutettavuutta ja logististen järjestelmien toimivuutta,
- parantavat alueen vetovoimaisuutta yritysten, työntekijöiden ja matkailijoiden näkökulmasta,
- parantavat elinympäristön laatua,
- parantavat palvelujen sisältöä, laatua, tehokkuutta, saatavuutta sekä yhteistyötä kuntien ja muiden palveluntuottajien kesken, lisäksi kokeilutoiminnan tulosten tulee olla laajennettavia ja monistettavia (kokeiluosio)
- vahvistavat muutoin yritystoiminnan toimintaympäristöä.

Kokeiluosion toteutus vuosina 2008–2010

Kokeiluosion tavoitteena on **hyvinvointipalveluiden osalta**

- edistää Itä-Suomen erityishaasteisiin vastaavia palveluinnovaatioita, jotka liittyvät palvelujen tuotantoon, järjestämiseen, rahoitukseen tai jakeluun
- kehittää helppokäyttöisiä palvelusisältöjä ja sovellutuksia tietoyhteiskunnan keinoja hyödyntäen
- kehittää palvelukokonaisuuksia kotiin toimitettavista palveluista tai asiointikäyntejä edellyttävistä palveluista
- kehittää esteettömiä palveluja
- edistää yksityisen, julkisen ja kolmannen sektorin kumppanuutta ja uusia yhteistyömuotoja palvelutuotannossa

Palvelujärjestelmiä koskeva kokeiluosio toteutetaan vuosina 2008–2010 Itä-Suomen laajuisena hankehakuna. Itä-Suomen maakunnat varaavat vuosien 2008–2010 maakunnan yhteistyöasiakirjoissa yhteensä 5 M€ EAKR:n, valtion ja kuntien rahoitusta. Kokeiluluonteesta johtuen kuntarahoituksen osuus voi olla hankkeesta riippuen noin 15 %.

Maakunnat varaavat kokeiluosioon ajanjaksolla 2008–2010 väestömääränsä suhteessa rahoitusta.

Pohjois-Karjalan maakunnan yhteistyöasiakirjassa vuonna 2008 varataan EAKR-rahoitusta 264 600€ ja valtionrahoitusta 110 250€ (Pohjois-Karjalan maakuntaliitto).

Pohjois-Karjalan maakunnan yhteistyöasiakirjassa vuonna 2009 varataan EAKR-rahoitusta 232 960€ ja valtionrahoitusta 120 640€ (Pohjois-Karjalan maakuntaliitto).

Pohjois-Karjalan maakunnan yhteistyöasiakirjassa vuonna 2010 varataan EAKR-rahoitusta 214 120€ ja valtionrahoitusta 129 280€ (Pohjois-Karjalan maakuntaliitto).

Kokeiluosion erityiset **hankevalintakriteerit**:

- uusi ja innovatiivinen toimintatapa
- yhteistyöverkoston laatu ja osaaminen
- asiakaskeskeinen toimintamalli
- hanke hyödyntää uusimpia hyvinvointiteknologioita
- hanke lisää palvelujen kustannustehokkuutta
- hanke lisää erityisesti kuntien välistä yhteistoimintaa palvelutuotannossa ja luo uusia yhteistyömuotoja yksityisen, julkisen ja kolmannen sektorin välillä
- hanke kehittää palvelutuotannon johtamismenetelmiä
- hanke turvaa ja edistää palvelutyövoiman saantia
- hanke täydentää sosiaali- ja terveydenhuollon muita kehittämissä järjestelmiä ja -rahoitusta

Hankkeiden toivotaan olevan ylimaakunnallisia, jolloin niissä on mukana toimijoita kahdesta tai useammasta maakunnasta. Hanke voi kohdistua myös yhden maakunnan alueelle, mikäli se on sovellettavissa muualla.

Kokeiluosion hankkeiden valmistelu ja päätöksenteko on maakunnan liittojen vastuulla. Itä-Suomen laajuisia hankehakujia on vuosina 2008–2010 vähintään kerran vuodessa. Kaikkia kokeiluosioon osoitettuja hankkeita käsitellään ns. ohjelmatyöryhmässä, josta Itä-Suomen maakunnat ovat erikseen sopineet. Maakunnat voivat nimetä lisäksi hankevalmistelua varten asiantuntijatyöryhmän. Yhteishankkeiden hakemukset osoitetaan sille maakunnan liitolle, jonka alueella hakija toimii. Ns. koordinaatiomaakunta valmistelelee yhteishankkeen päätöksen. Muut maakunnan liitot tekevät päätöksen osallistua yhteishankkeeseen MYR:ien työjärjestyksen edellyttämällä tavalla ja osoittavat yhteisesti sopimansa rahoitusosuudet koordinaatiomaakunnalle. Ohjelma-reservimenettelyä ei käytetä kokeilutoimenpiteiden toteuttamiseen.

Toimintalinjan tuettava toiminta rahoittajittain:

Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen rahoitus kohdistuu mm.

- korkeatasoisen ympäristötekniikan käyttöönottoon, vesihuollon tehostamiseen, jätehuollon kehittämiseen sekä pilaantuneiden maa-alueiden kunnostamiseen. Ympäristöhankkeiden tavoitteena on ehkäistä ympäristöriskejä, vähentää ympäristöön ja luonnonvaroihin kohdistuvia paineita, parantaa asukkaiden elämänlaatua ja työllisyyttä sekä edistää alueen kilpailukykyä ja talouskasvua EU:n kestävän kehityksen strategian mukaisesti.
- Pohjois-Karjalan luonnon- ja kulttuuriympäristön ja arvokkaiden rakennusten kunnostamiseen. Toteuttamalla suojeluohjelmat, hoitamalla elinympäristöä ja palauttamalla jo muutettuja elinympäristöjä takaisin

luonnontilaan huolehditaan alueelle ominaisten luontotyyppien ja eliölajien suojelusta. Samalla luodaan edellytyksiä mm. luontomatkojen kehittämiseksi.

Liikenne- ja viestintäministeriö (LVM)

LVM:n hallinnonalan rahoitus kohdistetaan Tiehallinnon Savo-Karjalan tiepiirille ja Ratahallintokeskukselle. Toimenpiteillä tuetaan koko liikennejärjestelmän kehittämistä ja niillä on konkreettinen kytkentä elinkeinoelämän hankkeisiin ja elinkeinoelämän sijoittumiseen. Toimenpiteillä luodaan alueen elinkeinoelämälle kestävä ja pysyvä kilpailuetua. Toimenpiteet kohdistuvat maakunnan saavutettavuuden parantamiseen, teollisuuden logistiikka- ja kuljetuskustannusten alentamiseen, elinkeinoelämän sijoittumisen edellyttämän maankäytön kehityksen tukemiseen sekä matkailuelinkeinon toimintaympäristön kehittämiseen. Pohjois-Karjalassa laaditaan koko ohjelmakauden kestävä toimintasuunnitelma, joka sisältää mm. teollisuusalueiden liikenneyhteyksien kehittämistä ja Karjalan radan nopeustason nostamisen edellyttämiä toimia.

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto myöntää rahoitusta hankkeille, jotka edistävät Pohjois-Karjalan maakuntaohjelman 2007–2013 tavoitteiden toteuttamista ja ovat EU:n alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen mukaisia. Rahoitusta ohjataan erityisesti kuntien, kuntien elinkeino-yhtiöiden, muiden kehittäjäorganisaatioiden sekä kolmannen sektorin toimijoiden seudullisiin, maakunnallisiin ja useamman maakunnan yhteishankkeisiin. Maakuntaliitto rahoittaa hankkeita, joilla:

- kehitetään tietoyhteiskunnan fyysisiä rakenteita (ml. maaseudun laajakaistat) ja sisältöjä
- kehitetään hyvinvointipalvelujen tuottamiseen ja hyvinvoinnin edistämiseen liittyviä rakenteita ja toimintamalleja sekä varaudutaan ikääntyvän väestön palvelutarpeisiin
- parannetaan alueen vetovoimaisuutta matkailun ja muun yritystoiminnan näkökulmasta.

TE-keskus (työvoimaosasto) hakee toimintalinjalla hankkeita painopisteinä

- Monipuolisten, elinkeinoja tukevien palvelujen, matkailun ja kulttuurikohteiden kehittäminen
- Palvelujen järjestämiseen ja tuottamiseen liittyvien innovatiivisten toimintatapojen kehittäminen
- Maakunnan raaka-ainevarojen käytön lisäämistä tukevat infrastruktuuri-investoinnit

Itä-Suomen lääninhallitus, sosiaali- ja terveysosasto:

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämiseen ja palvelurakenteeseen kohdistuu suuria muutospaineita harvaanasutun alueen palvelujen saatavuuden, ikääntymisestä johtuvan kysynnän kasvun, työvoiman riittävyyden ja kustannusten osalta.

Hanketoiminnalla:

- edistetään sosiaali- ja terveydenhuollon sekä ympäristöterveydenhuollon erityishaasteisiin vastaavia palveluinnovaatioita, jotka liittyvät palvelujen tuotantoon, järjestämiseen, rahoitukseen tai jakeluun
- kehitetään esteettömiä palveluja
- kehitetään helpokäyttöisiä palvelusisältöjä ja sovelluksia hyödyntäen tietoyhteiskunnan keinoja (etälääketiede, sähköiset apuvälineet ja laitteet ja asiakaslähtöiset tietojärjestelmät)
- kehitetään kotona tapahtuvan hoidon ja asioinnin palvelukokonaisuuksia

Rahoitus toimintalinjalla 3:

Rahoittaja	Vuosi 2008			Vuosi 2009		
	EAKR	Valtio	Yhteensä	EAKR	Valtio	Yhteensä
TEM yhteensä	869 000	436 000	1 305 000	837 000	464 000	1 301 000
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	370 000	185 000	555 000	355 000	196 000	551 000
TE-keskus, työvoimaosasto	499 000	251 000	750 000	482 000	268 000	750 000
Pohjois-Karjalan ympäristökeskus	734 000	370 000	1 104 000	644 000	356 000	1 000 000
LVM:n hallinnonala	1 479 000	747 000	2 226 000	1 350 000	745 000	2 095 000
ISLH, sosiaali- ja terveysosasto	135 000	68 000	203 000	129 000	71 000	200 000
Yhteensä	3 217 000	1 621 000	4 838 000	2 960 000	1 636 000	4 596 000

Lisäksi kunta- ja muu julkinen rahoitus, jotka kirjattu jäljempänä oleviin Maakunnan yhteistyöasiakirja-taulukoihin.

MAAKUNNAN YHTEISTYÖASIAKIRJA

MYR 7.11.2007

VUOSI: 2008

OHJELMA: Itä-Suomi

MAAKUNTA: Pohjois-Karjala

Miljoonaa euroa

RAHASTO: EAKR

HALLINNONALA	OPM	MMM	LVM	TEM	STM	YM	Ohjelma-reservi	YHTEENSÄ	Kulma-luku
TOIMINTALINJA									
TL 1	0,000	0,000	0,000	11,323	0,000	0,000	0,000	11,323	
EAKR				6,269				6,269	6,269
VALTIO				5,054				5,054	5,054
Kuntarahoitus				0,000				0,000	
Muu julkinen								0,000	
TL 2	1,582	0,000	0,000	8,008	0,000	0,000	0,000	9,590	
EAKR	0,846			4,283				5,129	5,129
VALTIO	0,510			2,581				3,091	3,091
Kuntarahoitus	0,226			1,144				1,370	1,370
Muu julkinen			Ratahallintokeskukselle					0,000	
TL 3	0,000	0,000	2,527	1,482	0,231	1,254	0,000	5,494	
EAKR			1,479	0,869	0,135	0,734		3,217	3,217
VALTIO			0,747	0,436	0,068	0,370		1,621	1,621
Kuntarahoitus			0,301	0,177	0,028	0,150		0,656	0,656
Muu julkinen								0,000	
YHTEENSÄ	1,582	0,000	2,527	20,813	0,231	1,254	0,000	26,407	
EAKR	0,846	0,000	1,479	11,421	0,135	0,734	0,000	14,615	
VALTIO	0,510	0,000	0,747	8,071	0,068	0,370	0,000	9,766	
Kuntarahoitus	0,226	0,000	0,301	1,321	0,028	0,150	0,000	2,026	
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	

MAAKUNNAN YHTEISTYÖASIAKIRJA

VUOSI: 2008

OHJELMA: Itä-Suomi

MAAKUNTA: Pohjois-Karjala

Miljoonaa euroa

RAHASTO: EAKR

TYÖ- JA ELINKEINO-MINISTERIÖ Maakunnan Yritysosasto * Työvoima-osasto YHTEENSÄ liitto

TOIMINTALINJA				
TL 1	0,000	11,323	0,000	11,323
EAKR		6,269		6,269
VALTIO		5,054		5,054
Kuntarahoitus		0,000		0,000
Muu julkinen				0,000
TL 2	2,486	5,180	0,342	8,008
EAKR	1,330	2,770	0,183	4,283
VALTIO	0,801	1,670	0,110	2,581
Kuntarahoitus	0,355	0,740	0,049	1,144
Muu julkinen				0,000
TL 3	0,630	0,000	0,852	1,482
EAKR	0,370		0,499	0,869
VALTIO	0,185		0,251	0,436
Kuntarahoitus	0,075		0,102	0,177
Muu julkinen				0,000
YHTEENSÄ	3,116	16,503	1,194	20,813
EAKR	1,700	9,039	0,682	11,421
VALTIO	0,986	6,724	0,361	8,071
Kuntarahoitus	0,430	0,740	0,151	1,321
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000

* Sisältää yritystuet, energiatuet, Tekesin ja Finnvera Oyj:n hankkeet.

MAAKUNNAN YHTEISTYÖASIAKIRJA

MYR 7.11.2007

VUOSI: 2009

OHJELMA: Itä-Suomi

MAAKUNTA: Pohjois-Karjala

Miljoonaa euroa

RAHASTO: EAKR

HALLINNONALA	OPM	MMM	LVM	TEM	STM	YM	Ohjelma-reservi	YHTEENSÄ	Kulma-luku
TOIMINTALINJA									
TL 1	0,000	0,000	0,000	10,866	0,000	0,000	0,000	10,866	
EAKR				5,768				5,768	5,768
VALTIO				5,098				5,098	5,098
Kuntarahoitus				0,000				0,000	0,000
Muu julkinen								0,000	
TL 2	1,521	0,000	0,000	7,695	0,000	0,000	0,000	9,215	
EAKR	0,779			3,941				4,719	4,719
VALTIO	0,515			2,604				3,119	3,119
Kuntarahoitus	0,227			1,150				1,377	1,377
Muu julkinen			Ratahallintokeskukselle					0,000	
TL 3	0,000	0,000	2,395	1,488	0,229	1,143	0,000	5,255	
EAKR			1,350	0,837	0,129	0,644		2,960	2,960
VALTIO			0,745	0,464	0,071	0,356		1,636	1,636
Kuntarahoitus			0,300	0,187	0,029	0,143		0,659	0,659
Muu julkinen								0,000	
YHTEENSÄ	1,521	0,000	2,395	20,049	0,229	1,143	0,000	25,336	
EAKR	0,779	0,000	1,350	10,546	0,129	0,644	0,000	13,447	
VALTIO	0,515	0,000	0,745	8,166	0,071	0,356	0,000	9,853	
Kuntarahoitus	0,227	0,000	0,300	1,337	0,029	0,143	0,000	2,036	
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	

MAAKUNNAN YHTEISTYÖASIAKIRJA

VUOSI: 2009

OHJELMA: Itä-Suomi

MAAKUNTA: Pohjois-Karjala

Miljoonaa euroa

RAHASTO: EAKR

TYÖ- JA ELINKEINO-MINISTERIÖ	Maakunnan liitto	Yritysosasto *	Työvoima-osasto	YHTEENSÄ
TOIMINTALINJA				
TL 1	0,000	10,866	0,000	10,866
EAKR		5,768		5,768
VALTIO		5,098		5,098
Kuntarahoitus		0,000		0,000
Muu julkinen				0,000
TL 2	2,949	4,417	0,329	7,695
EAKR	1,510	2,262	0,169	3,941
VALTIO	0,998	1,495	0,111	2,604
Kuntarahoitus	0,441	0,660	0,049	1,150
Muu julkinen				0,000
TL 3	0,630	0,000	0,858	1,488
EAKR	0,355		0,482	0,837
VALTIO	0,196		0,268	0,464
Kuntarahoitus	0,079		0,108	0,187
Muu julkinen				0,000
YHTEENSÄ	3,579	15,283	1,187	20,049
EAKR	1,865	8,030	0,651	10,546
VALTIO	1,194	6,593	0,379	8,166
Kuntarahoitus	0,520	0,660	0,157	1,337
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000

* Sisältää yritystuet, energiatuet, Tekesin ja Finnvera Oyj:n hankkeet.

MANNER-SUOMEN ESR-OHJELMA, ITÄ-SUOMEN OSIO

Itä-Suomen kehittämisen strategiaa tuetaan ohjelmakauden 2007–2013 rakennerahasto-ohjelmilla. ESR-hankkeilla keskitytään työllisyyden tukemiseen ja itäsuomalaisten osaamisen kehittämiseen yhteistyössä EAKR-ohjelmasta rahoitettavien, alueen kasvua ja kilpailukykyä vahvistavien toimenpiteiden kanssa. Itä-Suomessa osallistutaan soveltuvin osin valtakunnallisiin ESR-teemojen toteutukseen ja hankkeisiin sekä tuetaan ESR:n ja EAKR:n yhteishankkeiden syntyä. Toimenpideohjelmasta rahoitettavien hankkeiden tulee täyttää seurantakomitean vahvistamat hankkeiden valintakriteerit. Hankkeet kilpailevat keskenään laadun ja vaikuttavuuden suhteen.

Toimintalinja 1: Työorganisaatioiden, työssä olevan työvoiman ja yritysten kehittäminen sekä yrittäjyyden lisääminen

Tavoitteena on luoda kehityskykyisiä, jaksavia ja muuntuvia työorganisaatioita ja yritystoimintaa, joissa on kasvualustaa myös uusien teknologisten ja sosiaalisten innovaatioiden syntymiselle sekä osaamisverkostoille. Tavoitteena on turvata työllisyys ja osaamisen kehittäminen koko Pohjois-Karjalassa huolimatta harvan asutuksen aiheuttamista ongelmista.

Kuvaus rahoitettavasta toiminnasta:

- Työyhteisöjen joustavuuden ja muutosvalmiuden lisääminen. Monimuotoistuvat työyhteisöt sekä työhyvinvoinnin turvaaminen.
- Pk-yritysten johdon ja henkilöstön osaamisen vahvistaminen sekä tuottavuuden ja innovatiivisuuden kehittäminen yrityksissä.
- Yrittäjyyden edistäminen, alkavien yritysten tukeminen ja erityisryhmien yrittäjyyden tukeminen.

Kohderyhmät:

- työorganisaatioiden ja yritysten henkilöstö ja johto
- yrittäjät ja yrittäjäksi aikovat, erityisesti naisyrittäjät
- toisen asteen ja korkeakoulujen opiskelijat yrittäjyys Hankkeissa
- koulutus-, tutkimus- ja työvoimapalvelujen henkilöstö
- kehittäjäorganisaatioiden henkilöstö
- työttömät, työttömyysuhan alaiset yrittäjyys Hankkeissa

Toimintalinjan tuettava toiminta rahoittajittain:

Pohjois-Karjalan TE-keskus (työvoimaosasto) hakee toimintalinjan toteutukseen hankkeita, joiden tavoitteena on

- Työssä olevien osaamisen kehittäminen ja työhyvinvointi sekä työurien pidentämisen edistäminen, erityisesti mikro- ja pienyritysten tarpeet ja harvaan asutun alueen piirteet huomioiden. Työnantajaosaamisen kehittäminen mikro- ja pienyrityksissä.
- Yrittäjyyden edistäminen, yrittäjyysmyönteisen asenneilmaston edistäminen, yritystoiminnan osaamisen tukeminen, starttirahayritysten pidempiaikainen tuki yritystoiminnan aloittamiseen
- Monimuotoistuvat työyhteisöt
- Mahdollisuus osallistua valtakunnallisiin hankkeisiin

Pohjois-Karjalan TE-keskus (yritysosasto):

Neuvonnalla, tuotteistetuilla neuvontapalveluilla, tietoisuilla, koulutuksella ja projekteilla parannetaan yritysten kansainvälistä kilpailukykyä:

- edistetään yritysten uusperustantaa ja käynnistymistä
- nostetaan yrittäjien ja pk-yritysten avainhenkilöiden johtamisvalmiuksia ja liiketoimintaosaamista
- tuetaan yritysten omistajanvaihdoksia osaamisen vahvistamisella
- kehitetään yritysten verkostomaista toimintatapaa
- edistetään pk-yritysten tieto- ja viestintätekniikan käytön ja sähköisen liiketoiminnan kehittämistä
- parannetaan pk-yritysten t&k- ja innovaatiotoimintaa
- tuetaan yritysten kasvua ja suunnitelmallista kansainvälistymistä
- kehitetään pk-yritysten ympäristötietoisuutta ja -osaamista

Rahoitusta kohdennetaan myös Yritys-Suomi-palvelujärjestelmä uudistuksen toimeenpanoon.

Itä-Suomen lääninhallitus, sivistysosasto:

- Edistetään joustavien koulutusratkaisujen kehittämistä työpaikalla hyödyntäen tieto- ja viestintäteknikan ja monikanavaisen oppimisen tarjoamia mahdollisuuksia.
- Kehitetään työorganisaatioiden innovaatio- ja tuotekehitysympäristöä tukevia koulutus- ja verkostohankkeita sekä T&K-toimintaa.
- Edistetään innovaatioiden kaupallistamista liiketoiminta- ja logistiikkaosaamista kehittämällä ja yritysten kansainvälistymiseen ja kansainvälisissä verkostoissa toimimiseen tähtäävän osaamisen kehittämistä.
- Tuetaan koulutusjärjestelmän ja työelämän välisen yhteistyön tehostamista yrittäjyysopintojen, myönteisen yrittäjyysasenteen ja liiketoimintaosaamisen kehittämiseksi.
- Tuetaan monikulttuuristen työ- ja opiskeluympäristöjen kehittämistä.
- Kehitetään yhteistyössä työelämän, kolmannen sektorin ja sivistystoimen toimijoiden kanssa työhyvinvointia edistäviä toimintamuotoja.
- Tuetaan luovan talouden potentiaalin hyödyntämistä yrittäjyydessä ja liiketoiminnassa.

Itä-Suomen lääninhallitus, sosiaali- ja terveysosasto:

Hanketoiminnalla tuetaan sosiaali- ja terveydenhuollon monimuotoistuvien työyhteisöjen joustavuuteen, muutosvalmiuteen, tasa-arvoon ja työssä jaksamiseen tähtäävää kehittämistä.

Rahoitus toimintalinjalla 1:

Rahoittaja	Vuosi 2008			Vuosi 2009		
	ESR	Valtio	Yhteensä	ESR	Valtio	Yhteensä
TE-keskus, työvoimaosasto	1 517 000	738 000	2 255 000	1 884 000	1 134 000	3 018 000
TE-keskus, yritysosasto	633 000	308 000	941 000			
ISLH, sivistysosasto	631 000	307 000	938 000	551 000	332 000	883 000
ISLH, sosiaali- ja terveysosasto	135 000	66 000	201 000	118 000	71 000	189 000
Yhteensä	2 916 000	1 419 000	4 335 000	2 553 000	1 537 000	4 090 000

Lisäksi kunta- ja muu julkinen rahoitus, jotka kirjattu jäljempänä oleviin ESR-rahoitusosuuden ja valtion kansallisen rahoitusosuuden suunnitelma -taulukoihin. Kyseisiin taulukoihin on kirjattu myös ohjelmareservit ylimaakunnallisia hankkeita varten.

Toimintalinja 2: Työllistymisen ja työmarkkinoilla pysymisen edistäminen ja syrjäytymisen ehkäiseminen

Tavoitteena on, että mahdollisimman moni työikäinen sidotaan yhteiskuntaan työmarkkinoille osallistumisen kautta.

Kuvaus rahoitettavasta toiminnasta:

- Työmarkkinoiden toimivuuden edistäminen sekä työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaannon varmistaminen.
- Sosiaalisen osallisuuden edistäminen yhdenvertaisten työmarkkinoiden kehittämiseksi.
- Nuorten työllisyysvalmiuksien kehittäminen.
- Ikääntyvien työllistyvyyden tukeminen.

Kohderyhmät:

- pitkäaikais-, toistuvais- ja rakennetyöttömät, erityisesti ikääntyneet työnhakijat
- vaikeasti työllistyvät työnhakijat, kuten maahanmuuttajat ja vajaakuntoiset
- nuoret, jotka ovat aikeissa keskeyttää koulutuksen tai eivät omaehtoisesti hakeudu koulutukseen tai koulutuksesta työelämään, sekä nuoret jotka ovat syrjäytymisvaarassa
- erityistä tukea vaativat opiskelijat
- työttömät naiset ja miehet hankkeissa, joissa vähennetään sukupuolten mukaista jakoa työelämässä ja koulutuksessa
- henkilöt, jotka ovat vaarassa syrjäytyä ennen työmarkkinoille tuloaan

Toimintalinjan tuettava toiminta rahoittajittain:

Pohjois-Karjalan TE-keskus (työvoimaosasto) hakee toimintalinjan toteutukseen hankkeita, joiden tavoitteena on

- Väilytyömarkkinoiden kehittäminen, tuettujen työ- ja aktivointipaikkojen kokoaminen, kolmannen sektorin kehittäminen palveluntuottajina ja työllistävän toiminnan kehittäjänä
- Ikääntyvien ja pitkäaikaistyöttömien työllistyvyyden tukeminen
- Työnantajien työllistämiskynnyksen madaltaminen, työn ja koulutuksen yhteensovittaminen mm. työvoimapoolit
- Ammatillisen ja alueellisen liikkuvuuden edistäminen työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaannon parantamiseksi
- Syrjäytymisvaarassa olevien nuorten koulutuksesta ja työelämästä syrjäytymisen ehkäiseminen, siirtymä- ja nivelvaiheiden ohjaus
- Maahanmuuttajien osaamisen tunnistaminen ja työelämälähtöisten koulutuspolkujen rakentaminen, erityisesti heikon koulutustaustan omaavien integroiminen työelämään
- Itä-Suomen työperusteisen maahanmuuton hankkeen toimenpiteiden rahoitus
- Mahdollisesti valtakunnallisiin hankkeisiin osallistuminen

Itä-Suomen lääninhallitus, sivistisosasto:

- Nuorten tieto- ja neuvontapalveluja kehitetään erityisesti sähköisten palvelujen osalta. Sisällöllisesti niihin kehitetään oppilaanohjauksellisia elementtejä.
- Edistetään nuorten työpajatoiminnan menetelmällistä kehittämistä.
- Edistetään nuorten valinnanmahdollisuuksia eri koulutusohjelmien ja -tasojen sisällä ja välillä. Opinto-ohjausta kehitetään lisäämällä oppilaanohjaajien ja opettajien käytännön työelämän tuntemusta. Rekrytoitavalle nuorelle ehdotetaan ns. osaamistakuuta, jossa oppilaitos antaisi lisäkoulutusta poistamaan osaamisvajetta perusosaamisessa.
- Oppimista tukevia tieto- ja viestintätekniikan mahdollisuuksia kehitetään erityisesti aikuisopiskelijoiden tarpeiden näkökulmasta ja kehitetään alueellisesti tasa-arvoisten koulutuspalvelujen saavutettavuutta.
- Kehitetään kirjastoja alueellisina oppimisympäristöinä sekä nostetaan siihen liittyvää kirjasto- ja nuorisotyöntekijöiden osaamistasoa.
- Monialaista ja -ammattillista yhteistyötä tuetaan kasvavien erityisryhmien huomioon ottamisessa ja turvataan erityisryhmien kulttuurin, taiteen ja terveysliikunnan saavutettavuus.

Itä-Suomen lääninhallitus, sosiaali- ja terveystieteiden osasto:

Tuetaan hankkeita, jotka edistävät vaikeasti työllistyvien ja syrjäytymisvaarassa olevien henkilöiden työmarkkinavalmiuksien ja työkyvyn ylläpitoa sekä mahdollisuuksia itsenäiseen elämään ja sosiaaliseen osallisuuteen.

Rahoitus toimintalinjalla 2:

Rahoittaja	Vuosi 2008			Vuosi 2009		
	ESR	Valtio	Yhteensä	ESR	Valtio	Yhteensä
TE-keskus, työvoimaosasto	1 785 000	871 000	2 656 000	1 562 000	940 000	2 502 000
ISLH, sivistysosasto	599 000	291 000	890 000	525 000	316 000	841 000
ISLH, sosiaali- ja terveystosasto	115 000	55 000	170 000	101 000	61 000	162 000
Yhteensä	2 499 000	1 217 000	3 716 000	2 188 000	1 317 000	3 505 000

Lisäksi kunta- ja muu julkinen rahoitus, jotka kirjattu jäljempänä oleviin ESR-rahoitusosuuden ja valtion kansallisen rahoitusosuuden suunnitelma -taulukoihin.

Toimintalinja 3: Työmarkkinoiden toimintaa edistävien osaamis- ja palvelujärjestelmien kehittäminen

Tavoitteena on työmarkkinoiden muutosvalmius ja kyky jatkuvaan uudistumiseen sekä työmarkkinoiden haasteiden ennakointi ja niihin valmistautuminen. Haasteena on myös toimivan alueellisen innovaatiojärjestelmän, koulutuksen laadun ja joustavien opintoketjujen kehittäminen.

Kuvaus rahoitettavasta toiminnasta:

- Alueellisten osaamis- ja työvoimatarpeiden ennakointi.
- Työelämälähtöisten ja -läheisten palvelu- ja koulutusjärjestelmien kehittäminen.
- Innovaatioympäristöjen ja -verkostojen luominen ja tukeminen.

Kohderyhmät:

- työorganisaatioiden ja yritysten henkilöstö
- yrittäjät ja yrittäjiksi aikovat
- matalammin koulutetut ja ikääntyneet henkilöt kehitettäessä palvelu- ja koulutusjärjestelmää
- yrityspalveluorganisaatiot
- työttömät ja opiskelijat kehitettäessä palvelu- ja koulutusjärjestelmiä
- koulutus-, tutkimus- ja työvoimapalveluorganisaatioiden henkilöstö

Toimintalinjan tuettava toiminta rahoittajittain:

Pohjois-Karjalan TE-keskus (työvoimaosasto) hakee toimintalinjan toteutukseen hankkeita, joiden tavoitteena on

- Alueellisten osaamis- ja työvoimatarpeiden ennakointi ml. KOTTI -järjestelmän/Yritys Haravan käyttöönotto, työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaannon parantaminen
- Yritys-Suomi palvelujärjestelmään liittyvä osaamisen kehittäminen
- Mahdollisuus osallistua valtakunnallisiin hankkeisiin

Pohjois-Karjalan TE-keskus (yritysosasto):

- Yritys-Suomi-uudistuksen alueelliseen toimeenpanoon liittyvä toiminta
- Innovaatioympäristöjen ja -verkostojen luominen ja kehittäminen
- Osallistuminen valtakunnallisiin tai ylimaakunnallisiin hankkeisiin

Pohjois-Karjalan maakuntaliiton hankerahoituksella

- tuetaan koulutus- ja osaamisjärjestelmän alueellista kattavuutta ja saavutettavuutta,
- vahvistetaan alueellisen kehittämisen strategista osaamista ja parannetaan ohjelmatoiminnan vaikuttavuutta,
- kehitetään kansainvälisen toiminnan osaamisverkostoja.

Itä-Suomen lääninhallitus, sivistisosasto:

- Edistetään yhteiskäyttöisten tutkimus- ja tuotekehitysympäristöjen muodostumista alueen keskeisille osaamisaloille ja tuetaan osaamisalojen rajapinnoissa tapahtuvaa tutkimus- ja kehitystoimintaa sekä varmistetaan osaamisen siirtäminen yritysten käyttöön.
- Tuetaan korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten rakenteellista yhteistyötä ja verkottumista sekä varmistetaan korkea laatu ja houkutteleva ammatillinen koulutus edistämällä opetushenkilöstön koulutusta, opetuksen laadun kehittämistä ja tulevien ammatillisten osaamistarpeiden tunnistamista.
- Kannustetaan oppilaitoksia verkostoitumaan ja hyödyntämään oppimista tukevien tieto- ja viestintätekniikan tarjoamia mahdollisuuksia.
- Edistetään aikuiskoulutuksen uusien yhteistyömuotojen kehittämistä neuvontaan, markkinointiin ja opiskelijoiden rekrytointiin. Tuetaan alueellisia verkostoja aikuisopetuksen henkilökohtaistamiseksi.
- Edistetään toisen asteen koulutuksen yhteistyötä ja ammatillisen toisen asteen ja lukiokoulutuksen yhteistyötä sekä kehitetään alakohontaista eri koulustaidosten välistä toimintaa.
- Edistetään EAKR-ESR ohjelman yhteishankkeilla rakenteellisten uudistusten vaikuttavuutta ja varmistetaan investointien tehokas käyttöönotto.

Rahoitus toimintalinjalla 3:

Rahoittaja	Vuosi 2008			Vuosi 2009		
	ESR	Valtio	Yhteensä	ESR	Valtio	Yhteensä
TE-keskus, työvoimaosasto	561 000	273 000	834 000	519 000	313 000	832 000
TE-keskus, yritysosasto	33 000	16 000	49 000			
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	166 000	81 000	247 000	146 000	88 000	234 000
ISLH, sivistysosasto	1 739 000	847 000	2 586 000	1 523 000	916 000	2 439 000
Yhteensä	2 499 000	1 217 000	3 716 000	2 188 000	1 317 000	3 505 000

Lisäksi kunta- ja muu julkinen rahoitus, jotka kirjattu jäljempänä oleviin ESR-rahoitusosuuden ja valtion kansallisen rahoitusosuuden suunnitelma -taulukoihin.

Toimintalinja 4: Jäsenvaltioiden ja alueiden välinen yhteistyö ESR-toiminnassa

Tavoitteena on työperusteisen maahanmuuton edistäminen sekä hyvien käytäntöjen etsiminen ja levittäminen EU:n sisällä.

Kuvaus rahoitettavasta toiminnasta:

- Työperusteisen maahanmuuton edistäminen.
- Yleinen kansainvälisyyskasvatus, hyvien käytäntöjen etsiminen, levittäminen ja valtavirtaistaminen.

Kohderyhmät:

- työperusteiseen maahanmuuttoon liittyvät viranomaiset alue- ja paikallisella tasolla sekä lähtömaissa
- lähtömaiden kansalaiset, erityisesti työperusteiset maahanmuuttajat ja heidän perheenjäsenensä
- hyvien käytäntöjen etsimiseen ja kansainväliseen kokemusten vaihtoon liittyvät yhteistyökumppanuudet (alueelliset, kansalliset ja temaattiset verkostot)
- oppilaitokset
- sidosryhmien edustajat (kansalaisjärjestöt, työmarkkinaosapuolet)

Toimintalinjan tuettava toiminta rahoittajittain:

Pohjois-Karjalan TE-keskus (työvoimaosasto) hakee toimintalinjan toteutukseen hankkeita, joiden tavoitteena on

- Itä-Suomen työperusteisen maahanmuuton hankkeen rahoitus (Makrohanke M14: Itä-Suomi aktiivisen maahanmuuton pilottialueeksi)
- Monikulttuurisuusohjelmat, kansainvälisyyskasvatus, monikulttuurisuusmyönteisen asenneilmaston edistäminen
- Yhteistyö viranomaisten ja alueiden sekä temaattisten ja kansallisten verkostojen kesken EU-jäsenvaltioissa
- Mahdollisuus osallistua valtakunnallisiin hankkeisiin

Itä-Suomen lääninhallitus, sivistysosasto:

- Tuetaan eurooppalaisten alueiden ja viranomaisten välistä yhteistyötä ja hyvien käytäntöjen levittämistä ja vaihtoa erityisesti koulutus- ja tutkimussektorin sekä nuorisopolitiikan aloilla.
- Edistetään kulttuuriyrittäjyyttä ja luovan talouden toimintaa tukevien hyvien käytäntöjen etsimistä ja yhteistyön edistämistä.
- Vahvistetaan oppilaitosyhteisöjen ja opettajien kansainvälisiä valmiuksia vastata maahanmuuttajataustaisten oppilaiden ja opiskelijoiden tarpeisiin.

Rahoitus toimintalinjalla 4:

Rahoittaja	Vuosi 2008			Vuosi 2009		
	ESR	Valtio	Yhteensä	ESR	Valtio	Yhteensä
TE-keskus, työvoimaosasto	386 000	187 000	573 000	339 000	203 000	542 000
ISLH, sivistysosasto	30 000	15 000	45 000	26 000	16 000	42 000
Yhteensä	416 000	202 000	618 000	365 000	219 000	584 000

Lisäksi kunta- ja muu julkinen rahoitus, jotka kirjattu jäljempänä oleviin ESR-rahoitusosuuden ja valtion kansallisen rahoitusosuuden suunnitelma -taulukoihin. Kyseisiin taulukoihin on kirjattu myös ohjelmareservit ylimaakunnallisia hankkeita varten.

ESR-RAHOITUSOSUUDEN JA VALTION KANSALLISEN RAHOITUSOSUUDEN SUUNNITELMA

MYR 17.10.2007
Tarkistus 1.4.2008

VUOSI: 2008
OHJELMA: Itä-Suomen suuralue, ilman Kainuuta
MAAKUNTA: Pohjois-Karjala
RAHASTO: ESR

Miljoonaa euroa

HALLINNONALA	TE-KESKUS		MAAKUNTA	LÄÄNINHALLITUS		Ohjelma-reservi	YHTEENSÄ
	Työv.os.	Yritysos.	LIITTO	Siv.os.	Sos.terv.os.		
TOIMINTALINJA JA SEN OSUUS OHJELMASSA % KEHYKSESTÄ							
							TE-tos ohjelmareservi RT-hanke: ESR 0,1 milj.eur, valtio 0,09 milj.eur. TE-yos ohjelmareservi: ESR 0,025 milj.eur, valtio 0,012 milj.eur.
TL 1 YHT / 35 %	2,337	1,017		1,051	0,225	0,227	4,857
ESR	1,417	0,608		0,631	0,135	0,125	2,916
VALTIO	0,648	0,296		0,307	0,066	0,102	1,419
Kuntarahoitus	0,272	0,113		0,113	0,024		0,522
Muu julkinen							0,000
TL 2 YHT / 30 %	2,976			0,997	0,190	0,000	4,163
ESR	1,785			0,599	0,115		2,499
VALTIO	0,871			0,291	0,055		1,217
Kuntarahoitus	0,320			0,107	0,020		0,447
Muu julkinen							0,000
TL 3 YHT / 30 %	0,934	0,055	0,277	2,897		0,000	4,163
ESR	0,561	0,033	0,166	1,739			2,499
VALTIO	0,273	0,016	0,081	0,847			1,217
Kuntarahoitus	0,100	0,006	0,030	0,311			0,447
Muu julkinen							0,000
TL 4 YHT / 5 %	0,452			0,050		0,190	0,692
ESR	0,286			0,030		0,100	0,416
VALTIO	0,097			0,015		0,090	0,202
Kuntarahoitus	0,069			0,005			0,074
Muu julkinen							0,000
TL:t YHTEENSÄ	7,116	1,072	0,277	4,995	0,415	0,417	13,875
ESR	4,049	0,641	0,166	2,999	0,250	0,225	8,330
VALTIO	1,889	0,312	0,081	1,460	0,121	0,192	4,055
Kuntarahoitus	0,761	0,119	0,030	0,536	0,044		1,490
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000		0,000

Hallinnonalojen rahoitusosuudet vuonna 2008 perustuvat valtioneuvoston päätökseen 1.2.2007

	TEM	OPM	STM	Yht
ESR, miljoonaa euroa	5,081	2,999	0,250	8,330
ESR %	61,0	36,0	3,0	100,0

Ohjelmareservi jätetään hallinnonaloittain jakamatta

4,856

VUOSI: 2009
 OHJELMA: Itä-Suomen suuralue ilman Kainuuta
 MAAKUNTA: Pohjois-Karjala
 RAHASTO: ESR
 Miljoonaa euroa

HALLINNONALA	TE -KESKUS (TM+KTM)	MAAKUNNAN LIITTO	LÄÄNINHALLITUS		Ohjelma- reservi	YHTEENSÄ
			Siv.os.	Sos.terv.os.		
TOIMINTALINJA JA SEN OSUUS OHJELMASSA % KEHYKSESTÄ						
			TE-yos ohjelmareservi: ESR 0,023 milj.eur, valtio 0,014 milj.eur.			
TL 1 YHT / 35 %	3,388	0,000	1,002	0,214	0,037	4,641
ESR	1,861		0,551	0,118	0,023	2,553
VALTIO	1,120		0,332	0,071	0,014	1,537
Kuntarahoitus	0,407		0,119	0,025		0,551
Muu julkinen						0,000
TL 2 YHT / 30 %	2,839	0,000	0,954	0,184	0,000	3,977
ESR	1,562		0,525	0,101		2,188
VALTIO	0,940		0,316	0,061		1,317
Kuntarahoitus	0,337		0,113	0,022		0,472
Muu julkinen						0,000
TL 3 YHT / 30 %	0,945	0,265	2,767	0,000	0,000	3,977
ESR	0,519	0,146	1,523			2,188
VALTIO	0,313	0,088	0,916			1,317
Kuntarahoitus	0,113	0,031	0,328			0,472
Muu julkinen						0,000
TL 4 YHT / 5 %	0,614	0,000	0,048	0,000	0,000	0,662
ESR	0,339		0,026			0,365
VALTIO	0,203		0,016			0,219
Kuntarahoitus	0,072		0,006			0,078
Muu julkinen						0,000
TL:t YHTEENSÄ	7,786	0,265	4,771	0,398	0,037	13,257
ESR	4,281	0,146	2,625	0,219	0,023	7,294
VALTIO	2,576	0,088	1,580	0,132	0,014	4,390
Kuntarahoitus	0,929	0,031	0,566	0,047		1,574
Muu julkinen	0,000	0,000	0,000	0,000		0,000

Hallinnonalojen rahoitusosuudet vuonna 2009 perustuvat valtioneuvoston päätökseen 1.2.2007

	TEM+SM	OPM	STM	Yht
ESR, miljoonaa euroa	4,303+0,146	2,626	0,219	7,294
ESR %	61,0	36,0	3,0	100,0

Ohjelmareservi jätetään hallinnonaloittain jakamatta

Joensuussa 17.10.2007, 7.11.2007

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Pohjois-Karjalan TE-keskus

Pentti Hyttinen
maakuntajohtaja

Matti Kuosmanen
johtaja

Pohjois-Karjalan ympäristökeskus

Tiehallinto, Savo-Karjalan tiepiiri

Marketta Ahtiainen
johtaja

Matti Tuiremo
tiejohtaja

Itä-Suomen lääninhallitus, sosiaali- ja terveysosasto

Itä-Suomen lääninhallitus, sivistysosasto

Elli Aaltonen
läänin sosiaali- ja terveysneuvos

Heikki Laakso
lääninsivistysneuvos

Finnvera Oyj

Hannu Puhakka
palvelualuejohtaja